PATVIRTINTA
Panevėžio lopšelio – darželio „Nykštukas“
direktorės
2026 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. V-153

GAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA
Nr. GS1

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Įstaigos gaisrinės saugos instrukcija taikoma visiems darbuotojams, o taip pat ir kitų įmonių ir organizacijų darbuotojams, dirbantiems įstaigos teritorijoje ar patalpose ir nustato pagrindinius gaisrinės saugos reikalavimus, kurių privalo laikytis visi įstaigoje dirbantys asmenys.

2. Darbuotojas, dirbantis įstaigoje, periodiškai turi būti instruktuojamas ne rečiau kaip vieną kartą per dvylika mėnesių.

3. Papildomai įstaigos darbuotojai instruktuojami pakeitus gaisrinės saugos instrukciją, darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, įvykus gaisrui, paaiškėjus, kad darbuotojas stokoja žinių.

4. Be šioje instrukcijoje nurodytų reikalavimų, darbuotojai (pagal darbo vietas ir darbo pobūdį) privalo būti susipažinę ir laikytis įrenginių naudojimo instrukcijose, galiojančių standartų, statybos technologinių reglamentų ir normų, technologinių sąlygų, elektros įrenginių įrengimo taisyklių, žmonių evakavimo planu ir veiksmų kilus gaisrui planu, taip pat kitų gaisrinę saugą reglamentuojančių norminių teisė aktų reikalavimais.

5. Asmenims, atsakingiems už gaisrinę saugą, įstaigos vadovui ir (arba) jo paskirtiems atsakingiems asmenims vykdant gaisrinės saugos vidinę kontrolę, keičiant darbo aplinką ir priemones, pertvarkant teritoriją, darbo vietas, privalu žinoti ir laikytis gaisrinės saugos teisės aktuose bei gamintojų techninėje dokumentacijoje nurodytų reikalavimų.

II SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI

6. Bendrieji principai, leidžiantys išvengti gaisro yra šie:

	– Nesudaryti degios aplinkos! – Degioje aplinkoje vengti užsidegimo šaltinio (degančio ar įkaitusio paviršiaus, taip pat elektros iškrovos, turinčių pakankamai energijos ir temperatūros kitai medžiagai uždegti)! – Pastebėjus užsidegimą, riboti oro cirkuliavimą!

7. Klasikinė degimo schema:

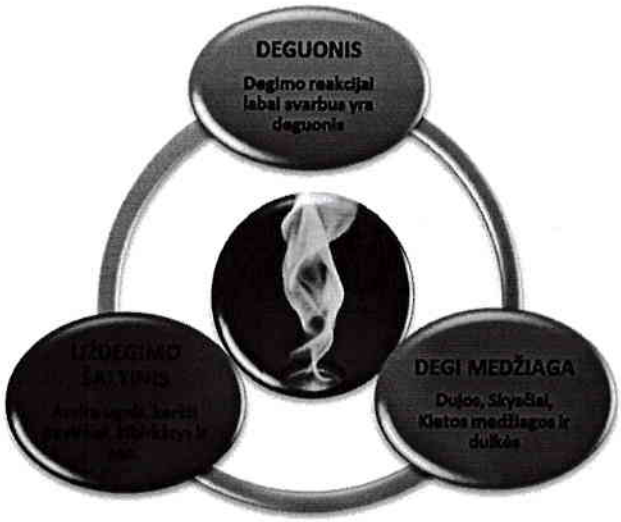

⚠	Pašalinus bent vieną iš šių komponentų – degimas nutrūksta!

8. Visose švietimo, socialinių paslaugų įstaigose, kuriose teikiamos socialinės priežiūros ir (ar) socialinės globos paslaugos vaikams, sveikatos priežiūros įstaigose ir šių įstaigų teritorijose rūkyti draudžiama.

9. Šiukšlės ir kitos atliekos įstaigoje turi būti laikomos tam skirtose vietose ir reguliariai šalinamos iš įstaigos patalpų bei teritorijos. Įstaigos teritorija turi būti nušienauta, o žiemos metu – nuvalytas sniegas.

II SKYRIUS
PATALPOS, ELEKTROS ĮRENGINIAI

Elektros įrenginiai

10. Prietaisų ar įrenginių, kurie nėra atjungti nuo elektros srovės jokiu būdu negalima gesinti vandeniu.

11. Pavojaus signalai, skelbiantys apie netvarkingą elektros instaliaciją:

11.1. karšti kištukiniai lizdai, kištukai, kabeliai ir laidai;

11.2. dėl neaiškių priežasčių atsijungia elektros saugikliai;

11.3. mirga šviesa;

11.4. atsiranda aprūkimo, degimo žymės ant ar virš kištukinių lizdų, jungiklių, juntamas elektros laidų svilėsių kvapas;

11.5. įjungus elektros prietaisas „krečia“, iš lizdo pasipila kibirkštys.

12. Pastebėjus bent vieną iš šių požymių nedelsiant išjungti elektros prietaisus ir informuoti atsakingus asmenis dėl gedimų pašalinimo.

13. Saugoti, kad nesušlaptų ar nesudrėktų elektros laidai, kištukiniai lizdai, kištukai ar patys elektros prietaisai.

14. Stebėti, kad elektros laidai nebūtų prispaudžiami durimis, baldais, įrenginiais, mindomi, ar kitaip pažeidžiami mechaniškai. Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti.

15. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

16. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

16.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;

16.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, paskirstymo dėžutes, jungiklius ir kitus elektros aparatus;

16.3. elektros lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

16.4. į elektros tinklą jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

16.5. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros, išskyrus automatiškai valdomus elektros prietaisus;

16.6. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

16.7. naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;

16.8. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusia izoliacine medžiaga;

16.9. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius;

16.10. palikti be priežiūros įjungtą organizacinę techniką (išskyrus tuos atvejus, kai išjungimas nerekomenduojamas įrenginio eksploatacijos instrukcijoje).

17. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų nevardinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

18. Kilnojamiesiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

19. Elektros ventiliatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.

20. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

21. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

Šildymo įrenginiai

22. Įstaigos patalpos šildomos centrine šildymo sistema.

23. Visi šildymo įrenginiai turi būti eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose nustatytus gaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią turi būti patikrinti.

Masinio susibūrimo renginiai

24. Renginiuose, kurių metu susirenka 100 ir daugiau žmonių, įstaigos vadovas ar asmuo, atsakingas už renginio organizavimą (vakarą, susirinkimą, spektaklį, kino seansą, koncertą ir t. t.), privalo kruopščiai patikrinti patalpų gaisrinę būklę: evakuacijos kelius, ryšio priemones, evakuacinį bei avarinį apšvietimą, gaisrinę automatiką, pirmines gaisro gesinimo priemones. Pastebėtus trūkumus būtina pašalinti iki renginio pradžios.

25. Renginių metu turi budėti asmenys, supažindinti su gaisrinės saugos reikalavimais ir žmonių evakavimo kilus gaisrui tvarka. Budintis personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi gaisrinės saugos reikalavimų.

26. Renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų. Praeigos, išeigos turi būti išdėstytos taip, kad nesikirstų žmonių srautai.

27. Masinių renginių patalpose draudžiama:

27.1. siaurinti takus tarp kėdžių eilių ir pristatyti papildomas kėdes, fotelius, suolus;

27.2. užrakinti duris ir uždaryti langines;

27.3. apipavidalinti sceną ypač degiomis ir labai degiomis medžiagomis;

27.4. laikyti dekoracijas, inventorių po scena ar pakyla;

27.5. įleisti į patalpas daugiau žmonių, negu numatyta technologinėje projekto dalyje;

27.6. scenos apšvietimo ir kitiems efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus.

28. Apipavidalinant sceną, aplink ją turi būti paliktas ne siauresnis kaip 1 m pločio laisvas tarpas. Išėjimai iš scenos turi būti laisvi ir tvarkingi.

29. Pasibaigus renginiui, nuo scenos turi būti išnešamos visos dekoracijos.

30. Mokyklos salės scenos šoninės patalpos turi būti tvarkingos, neužgriozdintos įvairiomis dekoracijomis.

31. Per rengiamas Kalėdų ir Naujųjų metų šventes eglė turi stovėti ant tvirto pagrindo, atokiai nuo durų ir netrukdyti išeiti iš patalpos. Eglės šakos turi būti per metrą nuo degių lubų ir sienų.

32. Pastebėjus bent mažiausią eglės apšvietimo sutrikimą (įkaitusius laidus, dažnai perdegančias lemputes, kibirkštis ir pan.), apšvietimą būtina išjungti.

33. Draudžiama egles puošti žvakutėmis ir bengališkosiomis ugnimis.

III SKYRIUS
EVAKUACINIAI IŠĖJIMAI

34. Evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ženklai, turi būti išdėstyti taip, kad būtų gerai matomi iš bet kurios patalpos vietos (taško).

35. Priešgaisrinės durys, vartai, liukai turi būti techniškai tvarkingi, jų sandarumo tarpikliai nepažeisti, o savaiminio užsidarymo mechanizmai – techniškai tvarkingi ir veikiantys.

36. Draudžiama evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, prekybos vietas ir žaidimų automatus ir kt., jeigu sumažinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis, o šių kelių koridoriuose ir laiptinėse draudžiama įrengti veidrodžius ir durų imitacijas.

37. Įstaigoje naudojami išėjimai, evakuaciniai keliai gali būti paženklinti šiais ženklais: arba arba arba arba 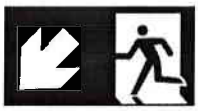 arba

38. Darbuotojai turi žinoti įstaigoje esančius išėjimus, kad būtų galima palikti įstaigos teritoriją gaisro ar kitos nelaimės atveju. Todėl:

38.1. įstaigoje esantys evakuacijos keliai, išėjimai, avariniai išėjimai turi būti laisvi, parengti žmonėms evakuoti bet kuriuo paros metu. Siekiant nestabdyti žmonių evakavimo, draudžiama rakinti aukštų holų, bendrojo naudojimo koridorių ir evakuacinių laiptinių duris, avarinių išėjimų duris, liukus, išskyrus:

38.1.1. turinčias stacionarius atidarymo iš vidaus įrenginius;

38.1.2. automatiškai atrakinamas suveikus gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemai arba atrakinamas aktyvavus gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų ranka valdomus pavojaus signalizavimo įtaisus, taip pat atrakinamas iš budinčio asmens pulto patalpos arba naudojant mygtuką šalia durų (dingus elektros įtampai nurodytais atvejais durys turi būti atrakinamos automatiškai);

38.1.3. atrakinamas iš vidaus raktu, laikomu šalia durų įrengtoje dėžutėje su į vidų įspaudžiamu stiklu.

38.2. koridoriuose, laiptinėse turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas būtų gerai matomas iš bet kurio evakuacijos taško

 arba 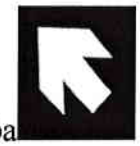 arba arba arba 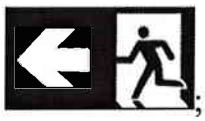;

38.3. evakuacijos kelių grindų danga turi būti pritvirtinta;

38.4. įstaigos teritorijoje turi būti pažymėtos žmonių, gaisro kilimo pavojaus atveju jiems evakuojantis iš pastatų, susirinkimo vietos.

39. Neužkrauti priėjimų prie elektros skydinių, skirstomųjų spintų, įvairių sklendžių, 1m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

IV SKYRIUS
GAISRINĖS SAUGOS PRIEMONĖS IR ĮRANGA

40. Įstaigoje gali būti naudojamos sekančios gaisrinės saugos priemonės:

40.1. **Gaisro signalizacijos mygtukas** , kuris pažymėtas ženklu .

40.1.1. gaisrinės automatikos įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

40.2. **Gesintuvai** , kurie pažymėti ženklu :

40.2.1. šie užrašai turi būti gerai matomi, įrengti 2-2,5 m. aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus;

40.2.2. gesintuvai turi būti laikomi lengvai prieinamose vietose, apsaugoti nuo tiesioginio saulės poveikio ir laikomi ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;

40.2.3. gesintuvai turi būti kabinami ne aukščiau kaip 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jų paimti;

40.2.4. gesintuvuose esančių medžiagų kokybė turi būti tikrinama ne rečiau kaip 1

kartą per metus;

40.2.5. gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti;

40.2.6. gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje turi būti pritaikyti eksploatuoti esant žemai temperatūrai.

40.3. **Aktyviosios gaisrinės saugos priemonės** (gaisrinės saugos sistemos ir gaisrinės automatikos įrenginiai) .

40.3.1. statinio aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių bandymas turi būti atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus. Aktyviųjų gaisrinės saugos priemonių techninė priežiūra ir bandymai atliekami vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

40.3.2. neardyti, saugoti nuo galimų pažeidimų aktyvias gaisrinės saugos priemones.

V SKYRIUS
DARBUOTOJŲ VEIKSMAI KILUS GAISRUI

41. Pastebėjus gaisrą, įvertinti gaisro dydį ir savo galimybes. Nedelsiant imtis veiksmų:

41.1. paspausti gaisro signalizacijos mygtuką;

41.2. nedelsiant pranešti apie gaisrą ugniagesiams bendruoju pagalbos telefonu – **112**;

41.3. nutraukti dujų, garų, elektros tiekimą, užsukti technologinių vamzdynų sklendes (jos privalo būti su užrašais);

41.4. jei kilo mažas gaisras, ir įsitikinus, kad galima jį užgesinti pačiam, gesinti jį pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, kitais atvejais nedelsiant evakuotis.

42. Išgirdus gaisro signalizacijos signalą:

42.1. vadovautis evakuacijos kryptį nurodančiais ženklais ir skubėti tiesiai į lauką, neiti per dūmus, išeinant uždaryti duris;

42.2. jeigu patalpoje prasidėjo gaisras ir sparčiai pradėjo kauptis dūmai, gultis ant grindų ir labai greitai šliaužti išėjimo link. Apačioje, po dūmais, lengviau kvėpuoti ir geriau matyti;

42.3. negrįžti į degantį pastatą;

42.4. išėjus likti sutartoje vietoje;

42.5. pasitikti atvykstančius ugniagesius.

43. Jeigu užsidegė rūbai, laikytis taisyklės: „sustok, griūk ant žemės ir riskis“. Nepainioti šios taisyklės su įsakymu bėgti iš gaisro vietos. Užsidegus rūbams, niekada nebėgti, nes nuo to tik stipriau degs.

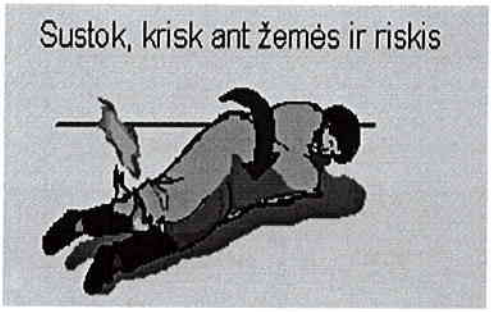

44. Įstaigoje žmonių evakavimui ir gaisro gesinimui, kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai vadovauja direktorė. Jos pareiga:

44.1. evakuoti žmones (darbuotojus) į surinkimo (susitikimo) vietą kieme prie pavėsinės, pažymėtą ženklu:

44.2. paskirti atsakingus asmenis, kurie pasirūpintų evakuotais žmonėmis;

44.3. po evakuacijos, visus evakuotuosius suskirstyti į grupes ir vėliau patikrinti pagal sąrašą;

44.4. esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms (stiprus lietus, pūga, šaltis ir kt.), evakuoti žmones į Panevėžio lopšelį – darželį „Pasaka“ adresu Sirupio g. 55 Panevėžys.

V SKYRIUS
GESINTUVO NAUDOJIMAS

45. Tik mažą gaisrą galima užgesinti pačiam, jei gaisras vidutinis ar didelis - nerizikuoti.

46. Susipažinti su gesintuvo instrukcija, kuri priklijuota ant gesintuvo korpuso.

47. Visų gesintuvų paleidimo būdas yra panašus:

48. Gaisrai skirstomi į klases. Gesinant gaisrus būtina naudoti gesintuvą, ant kurio nurodyta, kad jis skirtas būtent tai gaisro klasei gesinti. Įstaigoje gali būti naudojami gesintuvai:

48.1. vandens putų gesintuvai - skirti gesinti kietas degias medžiagas ir degius skysčius (A ir B klasės gaisrus). Šiais gesintuvais draudžiama gesinti elektros įrenginius su įtampa;

48.2. angliarūgštės gesintuvai - skirti gesinti degius skysčius ar skystėjančias kietas medžiagas (B klasės gaisrus). Leidžiama gesinti elektros įrenginius, kuriuose įtampa iki 1000 V;

48.3. miltelių gesintuvai - skirti gesinti kietas degias medžiagas, degius skysčius, dujas (A, B, C klasės gaisrus). Leidžiama gesinti elektros įrenginius, kuriuose įtampa iki 1000 V.

49. Ant gesintuvų naudojamos sekančios etiketės, nusakančios kokius gaisrus galima gesinti:

49.1. **A klasės gaisrai: dega kietos degios medžiagos, didesne dalimi organinės kilmės,** pvz. deganti mediena, popierius, šiaudai, anglis, tekstilė, automobilių padangos ir kt. Šios klasės gaisrus gesinti galima su gesintuvais, kurie pažymėti ženklu:

;

49.2. **B klasės gaisrai: dega degūs skysčiai arba medžiagos, turinčios savybę lydytis,** pvz. degantis benzinas, naftos produktai, riebalai, lakas, derva, vaškas, eteris, alkoholis ir kt. Šios klasės gaisrus gesinti galima su gesintuvais, kurie pažymėti ženklu:

;

49.3. **C klasės gaisrai: dega degios dujos,** pvz. degantis propanas, vandenilis, acetilenas, šviečiančios dujos ir kt. Šios klasės gaisrus gesinti galima su gesintuvais, kurie pažymėti ženklu:

;

49.4. **D klasės gaisrai: dega metalai ir jų lydiniai,** pvz. kalis, natris, magnis. Šios klasės gaisrus gesinti galima su gesintuvais, kurie pažymėti ženklu:

;

49.5. **E klasės gaisrai: dega elektros įranga, kuria teka el. srovė iki 1000V.** Šios klasės gaisrus gesinti galima su gesintuvais, kurie pažymėti ženklu:

arba užrašas: „Galima gesinti elektros įrenginius iki 1000 voltų“.

50. Pagrindinės gaisrų gesinimo taisyklės:

Kilus gaisrui skambinti – ugniagesius kvieskite telefonu 112!

51. Užgesinus ugnį, stebėti gaisravietę, kad ji vėl neužsiliepsnotų.

VII SKYRIUS
PATALPŲ UŽDARYMAS PASIBAIGUS DARBUI

52. Įstaigos patalpos, nepriklausomai nuo jų paskirties, baigus jose darbą ir prieš jas uždarant turi būti patikrintos.

53. Patalpų tikrinimo, prieš jas uždarant, tikslas:

53.1. pašalinti priežastis, galinčias sukelti patalpose gaisrą nedarbo metu;

53.2. pašalinti gaisro kilimo ir ugnies plitimo priežastis.

54. Būtina patikrinti:

54.1. ar patalpos išvalytos nuo buitinių, gamybinių atliekų;

54.2. ar išjungti visi elektriniai prietaisai;

54.3. ar uždaryti langai, orlaidės, durys į kitas patalpas;

54.4. ar sudėti nustatyta tvarka patalpoje likę medžiagos ir kitas turtas;

54.5. ar laisvi pagrindiniai praėjimai patalpose, ar neužkrauti laiptai ir laiptinės;

54.6. ar patalpose nėra dūmų, degėsių, svylančios gumos kvapo;

54.7. ar patalpose neliko žmonių (darbuotojų ar pašalinių).

55. Darbuotojas, patikrinęs patalpas ir radęs trūkumus, pagal galimybes pašalina juos pats, priešingu atveju praneša tiesioginiam vadovui.

56. Tik įsitikinus, kad išdėstyti reikalavimai atitinka nurodymus, asmuo padaro reikiamus įrašus patalpų uždarymo žurnale ir patikrintas patalpas uždaro.

VIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Pastebėję gaisrinės saugos pažeidimą(-us) nedelsiant informuokite tiesioginį vadovą ir (arba) atsakingus asmenis.

58. **Atsiminkite, kad pagrindinė gaisrų kilimo priežastis - neatsargus elgesys. Būkite atidūs ir nuolat laikykitės gaisrinės saugos reikalavimų.**